

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie **S.G.**

oskarżonego o czyn z art. 209 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2023 r.

skargi Prokuratora Okręgowego w Warszawie

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 marca 2023 r., sygn. akt IX Ka 143/23

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie

z dnia 26 października 2022 r., sygn. akt III K 252/20

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 października 2022 r., sygn. akt III K 252/20, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie uznał S.G. za winnego czynu z art. 209 § 1 k.k., wymierzając mu karę 2 lat ograniczenia wolności, polegającą na

wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na wskazany cel społeczny w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z dnia 8 marca 2023 r, sygn. akt IX Ka 143/23, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę S.G. przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego wniósł, na podstawie art. 539a § 1 k.p.k., Prokurator Okręgowy w Warszawie, zarzucając:

„naruszenie art. 437 § 2 kpk polegające na niezasadnym przyjęciu, że w sprawie zachodzi podstawa do uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postaci konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga Prokuratora Okręgowego w Warszawie jest zasadna, co spowodowało konieczność uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Zaskarżony skargą wyrok wydano bowiem z rażącą obrazą art. 437 § 2 k.p.k.

Zgodnie z przepisem art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (tak uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23).

Analiza uzasadnienia zaskarżonego skargą wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie nie potwierdziła, aby podstawą wydania orzeczenia kasatoryjnego była którakolwiek z podstaw wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k. Nie ulega wątpliwości, że nie były nią w szczególności przyczyny określone w art. 439 § 1 k.p.k., nie zachodziła też podstawa wskazana w art. 454 k.p.k. Należy stwierdzić, że podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania nie mogła być w niniejszej sprawie także wskazana w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Sąd Najwyższy orzekający w niniejszym składzie opowiada się za ścisłą wykładnią podstawy uchylenia orzeczenia, jaką jest "konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości". Trafny jest pogląd wyrażony w tym zakresie w doktrynie, zgodnie z którym użyty w zdaniu drugim wyżej powołanego art. 437 § 2 k.p.k. wyraz odnoszący się do "konieczności" przeprowadzenia przewodu (tu: dowodów) należy odczytać w kontekście określenia "w całości". Warunek ten będzie spełniony, gdy całość dowodów została nieprawidłowo przeprowadzona lub oceniona. Wówczas dopiero zachodzi konieczność ich ponowienia przed sądem pierwszej instancji (zob. D. Świecki (w:) Kodeks postępowania karnego. Komentarz aktualizowany do art. 437 k.p.k., System Informacji Prawnej LEX 2019, teza 23).

W realiach przedmiotowej sprawy, Sąd odwoławczy uznał, że koniecznym jest dokonanie prawidłowych, spójnych ustaleń faktycznych co do wysokości i podstawy zobowiązań alimentacyjnych oskarżonego w okresie objętym zarzutem, wysokości alimentów wyegzekwowanych za ten okres oraz powstałych zaległości, co Sąd I instancji winien w jego ocenie dokonać na podstawie analizy dokumentacji komorniczej. Ponadto, uznał za konieczne przeprowadzenie innych dowodów „których potrzeba wyłoni się w toku postępowania dowodowego” w kontekście obiektywnej możliwości wykonania obowiązku alimentacyjnego i sytuacji zdrowotnej oskarżonego. Zasadniczym powodem wydania orzeczenia kasatoryjnego były więc niespójne, zdaniem Sądu odwoławczego, ustalenia faktyczne w sprawie oraz odmienna ocena niektórych dowodów. W istocie Sąd odwoławczy wskazał wyłącznie na konieczność ponownej analizy dokumentacji komorniczej, zalegającej zresztą w aktach sprawy oraz innych nieokreślonych dowodów, co z pewnością nie wyczerpuje przesłanki konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

Jeśli zatem w ocenie Sądu odwoławczego zachodzi potrzeba jedynie ponownej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie czy uzupełnienia w pewnym zakresie przewodu sądowego, to Sąd zobowiązany był te uchybienia konwalidować. Uchylenie wyroku z powodu konieczności uzupełnienia postępowania dowodowego jedynie w części stanowi naruszenie art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.

(kf)

[ł.n]